

H O T Ă R Ă R E A nr.1-134/2025
cu privire la avizarea proiectului Regulamentului
Procuraturii Republicii Moldova

31 martie 2025

municipiul Chișinău

Examinând demersul cu privire la avizarea proiectului Regulamentului Procuraturii Republicii Moldova și audiind informația prezentată de către doamna Aliona Nesterov, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă:

Pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor se află, spre examinare, demersul Procuraturii Generale prin care s-a solicitat avizarea proiectului Regulamentului Procuraturii Republicii Moldova. Proiectul constituie o inițiativă normativă subsumată efortului de consolidare instituțională a sistemului Procuraturii, fiind elaborat în contextul implementării Conceptului privind reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii¹ și a Ordinului Procurorului General nr.12/3 din 24 ianuarie 2025, ce vizează aprobarea structurii interne, a reședințelor și a efectivului de personal din cadrul instituției Procuraturii.

Scopul proiectului constă în instituirea unui cadru normativ unitar care să reglementeze principiile de funcționare, structura organizatorică, atribuțiile funcționale și raporturile ierarhice din cadrul sistemului Procuraturii, având în vedere atât statutul personalului, cât și nivelul de responsabilitate instituțională și managerială. Regulamentul se prezintă ca un act normativ instituțional de tip cadru, cu aplicabilitate la nivelul întregului sistem, fiind structurat în șapte capitole și mai multe secțiuni tematice.

Capitolul I cuprinde dispoziții generale, dintre care unele reiau prevederi din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, referitoare la principiile, valorile, ierarhia instituțională și formele de reglementare internă. Capitolul II este consacrat funcționării organizaționale, incluzând structura procuraturilor, categoriile de personal, statutul acestora și modul de organizare ierarhică și administrativă a funcțiilor. Capitolul III vizează funcționarea Procuraturii Generale, cu detalierea structurii sale, a atribuțiilor Procurorului General și ale adjuncților, precum și a compartimentelor specializate și de suport. Capitolul IV și V - reglementează funcționarea organizațională a procuraturii specializate și respectiv, a procuraturii teritoriale. Capitolul VI - Reguli specifice în Sistemul Procuraturii - reglementează aspecte administrative și de personal aplicabile în sistemul Procuraturii, inclusiv protecția datelor, securitatea muncii, timpul de lucru și regimul concediilor și Capitolul VII - Dispoziții finale.

Consiliul Superior al Procurorilor, deși nu are prevăzută în mod expres competența de a aviza regulamentele interne ale Procuraturii, își fundamentează implicarea pe dispozițiile art.68 alin.(2), art.75 alin.(1) lit.b) și art.33 alin.(1) lit.f) din Legea nr.3/2016, care, prin compilare, consacră rolul Consiliului de garant al independenței procurorilor, promotor al principiului independenței funcționale și

¹ aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.137/3 din 12.11.2024

instituționale și autoritate care contribuie la asigurarea condițiilor organizatorice și bunei funcționări a Procuraturii.

În acest sens, avizarea proiectului prezent constituie o continuare firească a implicării anterioare a Consiliului în procesul de reformare a sistemului procuraturii, concretizată inclusiv prin participarea la avizarea Conceptului privind reorganizarea și optimizarea structurii Procuraturii².

Analiza conținutului proiectului relevă o structură coerentă, orientată spre o reglementare unitară și o delimitare clară a competențelor instituționale.

Cu toate acestea, în lumina aspectelor de drept și de fapt identificate, Consiliul formulează următoarele observații de ordin tehnic și conceptual:

Printre aspectele identificate se remarcă preluarea, în mod literal, dispoziții legale deja prevăzute în Legea nr.3/2016, în special în ceea ce privește atribuțiile procurorilor și ale conducătorilor. În asemenea situații, conform art. 54 alin. (2) și (4) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, se recomandă utilizarea trimiterii la normele legale relevante, iar reproducerea acestora în textul regulamentului ar trebui să fie rezervată doar cazurilor în care este strict necesară pentru asigurarea clarității sau aplicabilității directe a normei. Totodată, atunci când se optează pentru includerea expresă a unor dispoziții legale, acestea trebuie dezvoltate în plan operațional și adaptate specificului de reglementare internă, pentru a conferi normei caracter aplicativ.

Totodată, analiza proiectului relevă necesitatea unei simplificări structurale, prin consolidarea compartimentelor a căror conținut este repetitiv sau suprapus tematic. În special, unele secțiuni reiau aceleași informații sub diverse forme (de exemplu, atribuții sau raporturi de subordonare), ceea ce afectează claritatea și coerența actului normativ.

Pe aceeași linie de analiză, se remarcă faptul că, în conținutul proiectului de regulament, la secțiunea „Atribuțiile funcționale ale Procurorului General”, pct.62 prevede competențe care, într-o anumită măsură, se suprapun cu atribuțiile Consiliului Superior al Procurorilor. Astfel, la subpunctul 14), care prevede că Procurorul General „*la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor numește în funcție procurorii*”, se recomandă completarea acestei prevederi prin introducerea, după sintagma „*numește în funcție*”, a următoarei formulări: „*transferă, promovează, detașează, suspendă procurorii în condițiile Codului de procedură penală și ale Legii nr. 3/2016, precum și îi eliberează din funcție*”. Prin această completare se realizează alinierea conținutului regulamentului la cadrul legal incident, respectiv art.11 alin.(1) lit.b) și art.70 alin.(1) lit.g) din Legea nr.3/2016, conturând clar atribuțiile Procurorului General în domeniul carierei procurorilor și evitând interferențele cu competențele specifice ale Consiliului Superior al Procurorilor, evitând astfel posibile suprapuneri de competență sau ambiguități normative.

Or, potrivit art. 70 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 3/2016, Consiliul Superior al Procurorilor este autoritatea competentă să facă propuneri Procurorului General privind numirea, transferul, promovarea, detașarea, suspendarea și eliberarea din funcție a procurorilor, în condițiile legii.

² Hotărârea CSP nr.1-287/2024 din 11.09.2024 cu privire la proiectul Conceptului privind reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii

Hotărârea CSP nr. 1-391/2024 din 02.12.2024 cu privire la Conceptul privind reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii

În acest context, completarea propusă ar putea condiționa necesitatea păstrării textului de subpunctul 15), potrivit căruia Procurorul General poate, „*în condițiile legii, transfera, delega și detașa procurori*”. În forma actuală, dispoziția de la subpunctul 15) nu distinge între formele de mobilitate funcțională și omite implicarea expresă a Consiliul Superior al Procurorilor, generând o disonanță normativă între regulamentul subsecvent și legea specială.

În ceea ce privește instituirea delegării procurorilor (subpunctul 15, pct.62), aceasta este reglementată în mod expres de art.54 din Legea nr.3/2016, care stabilește temeiurile, durata, condițiile de aplicare, precum și diferențierea între cazurile care presupun consimțământul procurorului vizat și cele în care măsura poate fi dispusă fără acordul acestuia.

Cu toate acestea, în cuprinsul proiectului de regulament, dispozițiile aferente delegării sunt formulate într-o manieră generală și abstractă, fără a face trimitere directă la cadrul legal și fără a dezvolta aspectele de ordin procedural necesare pentru aplicarea concretă și uniformă a măsurii.

Pentru asigurarea unei aplicări unitare se impune ca regulamentul să reflecte expres prevederile art.54 din Legea nr.3/2016, fie prin trimitere normativă, fie prin completare cu elemente procedurale, în special în ceea ce privește: modalitatea de formulare a propunerii de delegare de către procurorul-șef al procuraturii solicitante (forma scrisă, motivarea documentată a necesității și specificarea duratei propuse); modul de analiză și decizie la nivelul Procurorului General, cu referire la criteriile prevăzute de lege (ex. specializarea, sarcina de muncă, situația funcțiilor vacante); exprimarea consimțământului procurorului propus spre delegare, acolo unde legea îl prevede, inclusiv forma și momentul exprimării acestuia.

În lipsa unor astfel de detalii, aplicarea dispozițiilor privind delegarea riscă să se realizeze în mod discreționar sau neunitar, cu afectarea garanțiilor profesionale și statutare ale procurorului.

În ceea ce privește atribuțiile funcționale ale Secției reprezentare a învinuirii în Curtea Supremă de Justiție și a Secției judiciar-penală, Consiliul observă că în proiectul de regulament sunt incluse competențe care nu mai corespund cadrului normativ în vigoare. Astfel, la pct. 100 subpct. 4), cât și la pct. 103 subpct. 4), sunt prevăzute atribuții ale unor subdiviziuni ale Procuraturii ce vizează mecanisme procedurale care au fost între timp abrogate prin modificările legislative³, și anume recursul în interesul legii și recursul în anulare, acestea fiind înlocuite de instrumente noi de uniformizare a practicii judiciare sau eliminate în totalitate, fapt ce impune revizuirea corespunzătoare a proiectului de regulament pentru a asigura conformitatea cu cadrul normativ actual.

În aceeași ordine de idei, privind claritatea reglementării, se constată că în conținutul proiectului de regulament sunt incluse, în textul principal, tabele și liste descriptive privind denumirile secțiilor din cadrul Procuraturii Generale, precum și procuraturile teritoriale cu oficiile acestora. Consiliul subliniază că asemenea informații, deși utile din punct de vedere informativ, nu corespund naturii reglementării normative generale și nu trebuie inserate în corpul propriu-zis al regulamentului, întrucât:

³ Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, publicată în Monitorul Oficial nr. 325–327 din 22.08.2023 - dispozițiile Codului de procedură penală referitoare la recursul în anulare au fost abrogate, iar această cale extraordinară de atac nu mai este prevăzută de lege.

- aceste date sunt deja reflectate în Anexele regulamentului, respectiv Anexa nr.1 – Organigrama sistemului Procuraturii și Anexa nr.2 – Organigrama Procuraturii Generale;
- informațiile respective sunt dinamice, susceptibile de modificări frecvente, în funcție de reorganizările instituționale, modificările de competență sau redistribuirea efectivului de personal, fiind astfel impropriu a fi stabilit printr-un regulament cu aplicabilitate generală;
- existența tabelor în textul principal creează riscul depășirii durabilității actului normativ, întrucât orice modificare a structurii interne sau a reședinței unei procuraturi ar presupune revizuirea regulamentului.

Pe aceeași linie de argumente, pentru asigurarea coerenței prezentării informației din organigrama sistemului Procuraturii (Anexa nr.1, intitulată „Organigrama sistemului Procuraturii”), se consideră oportună completarea acestora cu toate oficiile procuraturilor teritoriale. În forma actuală, sunt reflectate doar oficiile Procuraturii municipiului Chișinău, deși și celelalte procuraturi teritoriale dispun de oficii (amplasate în circumscripții administrativ-teritoriale (raioane) diferite). Prin urmare, pentru menținerea clarității și a caracterului unitar al organigramei, ar fi util ca, într-o manieră similară, să fie indicate și oficiile aferente celorlalte procuraturi teritoriale.

Totodată, forma grafică a organigramei respective nu reflectă principiile de ierarhie administrativă și procesuală reglementate de art.12 și art.13 din Legea nr.3/2016, precum și atribuțiile Procuraturii Generale, prevăzute expres la art.8 alin.(3) lit. a) din aceeași lege, procuraturile specializate fiind poziționate la același nivel ierarhic cu Procuratura Generală, ceea ce nu corespunde realității normative.

Prin analogie cu cele expuse, se necesită a fi revizuită inclusiv Anexa nr.2 la proiectul de Regulament („Organigrama Procuraturii Generale”), în sensul re poziționării unor subdiviziuni structurale în subordinea directă a Procurorului General, și nu a Procuraturii Generale, pentru a reflecta corect raporturile ierarhice instituționale.

În considerarea cele expuse și în temeiul prevederilor art.70, art.77 și art.79 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A aviza proiectul Regulamentului Procuraturii Republicii Moldova, cu recomandările formulate în partea descriptivă a prezentei hotărâri.
2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.
3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ